

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/167/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209512
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7812209512.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 8C/131/2012-20 zo dňa 18.1.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť súdny poplatok v sume 38 x 66 eur, t.j. 2 508 eur za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzovníka súdnych poplatkov (príloha zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení). V závere poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 124/2011 zo dňa 30.3.2011.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa o povinnosti zaplatiť súdny poplatok podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil bez náhrady. V odvolaní uviedol, že nepodal námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. Spoplatňovanie fiktívneho návrhu je preto bezpredmetné. Jeho podanie, ktoré súd prvého stupňa posúdil ako námietku zaujatosti a podrobil spoplatneniu, neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané ust. § 15a ods. 3 O.s.p. pre námietku zaujatosti. Súd teda jeho podanie po obsahovej stránke nemohol vyhodnotiť ako námietku zaujatosti. Poukázal na to, že v úvode žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Súd prvého stupňa má preto postupovať zákonným spôsobom a podľa § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale nutnosť. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zákona o súdnych poplatkoch tvrdil, že povinnosť zaplatiť súdne poplatky mu nie je možné uložiť. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie, či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle tohto ustanovenia v konaní súdne poplatky neplatí.

Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa

§ 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa nie je dôvodné.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak uznesením uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb., od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

V prejednávanej veci začalo konanie dňa 27.9.2012, teda do 30. septembra 2012, a preto poplatkovú povinnosť posudzoval súd podľa zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. septembra 2012.

Zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1. októbra 2012 vypustené aj ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. októbra 2012, uvedeným ust. § 18ca zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stali splatnými po 30. septembri 2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového ide v podanej žalobe (ktorá bola doručená súdu prvého stupňa dňa 27.9.2012) o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rožňava, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 5NcC/36/2012-16 zo dňa 22. októbra 2012. Správne súd prvého stupňa postupoval, keď vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. septembra 2012. Súdny poplatok bol vyrubený v správnej výške vzhľadom na tú skutočnosť, že v danom prípade bolo spojených na spoločné konanie 38 vecí, pričom žalobca vzniesol námietku zaujatosti v každej z nich; teda podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov v každej zo spojených vecí je súdny poplatok 66 eur, spolu 2 508 eur (66 eur x 38 vecí). V každej zo spojených vecí ide o samostatnú žalobu. Označené veci boli spojené na spoločné konanie uznesením súdu prvého stupňa 8C/131/2012-7 zo dňa 9. októbra 2012. Správne teda postupoval súd prvého stupňa, keď vyrubil súdny poplatok za všetky vznesené námietky zaujatosti v tomto spoločnom konaní tak, ako je to vyššie uvedené.

Odvolací súd považuje za nenáležité tvrdenie žalobcu, že súd konal napriek tomu, že nebola podaná námietka zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. K tomuto tvrdeniu odvolací súd uvádza, že v predmetných veciach z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal všetky návrhy na začatie konania (žaloby) 27. septembra 2012 a vychádzajúc z ich obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) možno ustáliť, že nimi uplatnil nárok na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a navrhol tiež prikázať veci inému súdu, z dôvodu, že sudcovia Okresného súdu Rožňava sú z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčení so zreteľom na ich pomer k veci, a účastníkom konania. Ide teda o návrhy (žaloby), ako procesnoprávne úkony účastníka konania, ktorými žalobca uplatnil tak nárok vyplývajúci z právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (žalobcom a žalovanou), ale súčasne (vzniesol) uplatnil aj námietku zaujatosti. V takomto prípade, z hľadiska spoplatnenia námietky zaujatosti, nevzniká vzťah medzi účastníkmi konania, ale vzniká vzťah osobitný finančno-právny (poplatkový) medzi poplatníkom a štátom, v ktorom návrh na začatie konania podľa § 79 ods. 1 O.s.p. nie je potrebný. Pre vznik tohto vzťahu je relevantné samotné uplatnenie námietky zaujatosti zo strany účastníka konania, pričom takáto námietka môže byť uplatnená buď samostatným podaním (v konaní, ktoré je už začaté) alebo môže tvoriť aj súčasť iného podania (tak, ako v predmetných veciach bola uplatnená v návrhu na začatie konania - v žalobe). Prikázanie veci v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy len vtedy, ak súd

nemôže vo veci konať, lebo jeho sudcovia sú vylúčení. Za takýchto okolností musí byť vec prikázaná inému súdu. Nutná delegácia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda „viazaná“ na ust. § 14 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplývajú skutočnosti zakladajúce dôvod, pre ktorý je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Takáto námietka (a s ňou spojená nutná delegácia) nemôže byť predmetom samostatného súdneho konania, ale takého konania, ktoré sa vo veci už začalo na návrh (ako sa to stalo aj v predmetnej veci). Inak by sa sudcovia ani nemohli vyjadriť, či majú relevantný vzťah k veci, k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Bez konkrétnej veci, nemôžu byť ani účastníci konania, ani ich zástupcovia.

Možno ešte uviesť, že v občianskom súdnom konaní súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie (o povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok, námietke zaujatosti, ustanovení zástupcu a podobne). O týchto otázkach ale nerozhoduje v nejakom samostatnom (súbežne prebiehajúcom) konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom. Rozhodovanie o týchto otázkach predstavuje integrálnu súčasť jednotného občianskeho súdneho konania, v ktorom je podaný jediný návrh na začatie konania - žaloba. Aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka (poplatníka) zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním návrhu na začatie konania (žaloby).

Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku žalobcu, že podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. nie je mu možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, lebo konanie vo veciach náhrady škody spôsobené nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je od poplatkov oslobodené.

Vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Zhodný názor vyslovil aj Ústavný súd SR v náleze zo dňa 30. marca 2011 sp. zn. II. ÚS 124/2011. V tomto smere je vzácné zhodná aj súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď. rozhodnutia zo dňa 11. marca 2013 sp. zn. 3Cdo/100/2013, zo dňa 11. marca 2013 sp. zn. 3Cdo/102/2013, zo dňa 30. októbra 2012 sp. zn. 6Cdo/295/2013, zo dňa 5. decembra 2013 sp. zn. 3Cdo/347/2013, zo dňa 17. decembra 2013 sp. zn. 6Cdo/417/2013, etc.). Odvolací súd nemal dôvod od takto ustálenej súdnej judikatúry sa v prejednávanej veci odchýliť.

Z vyššie uvedených dôvodov a s poukazom na rozhodovacu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky odvolací súd považoval ďalšie námietky žalobkyne v preskúmvanej veci za nedôvodné.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané žalobcom uvádzané odvolacie dôvody proti uzneseniu súdu prvého stupňa, preto odvolací súd postupom podľa § 219 O.s.p. napadnuté uznesenia ako vecne správne potvrdil.

Uvedené uznesenie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.